

Hijos de los hombres

Children of men, Alfonso Cuarón, 2006

Fa divuit anys que no ha nascut cap ésser humà. L'esperança està perduda i el primer món presoner de la seva posició de privilegi. Un grup revolucionari protegeix l'única dona que pot ser mare

Un cert *déjà vu*..

Recordo l'estrena de *Blade Runner* i els seus efectes en la jove espectadora que jo era en aquell moment: vaig haver de sortir del cinema perquè alguna cosa em feia sentir que allò que estava veient no era ciència-ficció, sinó una història amb moltes possibilitats d'autocompliment. Aquella foscor, el món multiètnic, la fredor dels personatges, tan els humans com els andròides, els pisos petits i claustrofòbics però altament tecnificats, l'ús de la fotografia digital, a l'abast de qualsevol, - llavors gairebé desconeguda i ara totalment generalitzada-, en fi, tot un imaginari que es podia intuir en un futur no massa llunyà.

La mateixa sensació em va sorprendre al veure *Hijos de los hombres*. Una estranya sensació de realitat; d'estar tocant amb les mans un futur no volgut, en definitiva, una mena de malson incòmode que es fot fer realitat en despertar.

Això sí, sempre podem mirar a un altre lloc i dir que no, que

encara no ha arribat aquest futur però sabem, ben segur, que només estem a un pas. Tenim descens de natalitat i només ens salven els naixements dels fills dels immigrants. L'esperança en el futur és un valor a la baixa; molts lluitadors del passat, o no creuen en res, o bé s'han funcionalitzat. Contaminem sense respectar Kioto i encara tenim sort que Al Gore desenvolupi la nostra consciència ecològica amb el documental *Una verdad incómoda* Posem fronteres i barreres per a no diluir el primer món en el *meeting pot* en que l'ha transformat l'era global

En fi, si aconseguíu salvar petites distàncies, trobareu que la pel·lícula que us presentem s'assembla massa perillosament al món que ens ha tocat viure.

Aquest era l'objectiu d'Alfonso Cuarón quan va dissenyar la direcció artística de la pel·lícula; apropar-nos a un futur més que possible i reproduir dins d'aquest context *La batalla d'Argel*. Una guerra sense quarter dins les pròpies fronteres.

El disseny de producció i la direcció artística tenen, en aquesta, pel·lícula una importància cabdal ja que d'ambdues en depèn la credibilitat de la narració. Es van dissenyar cotxes que gairebé existeixen en aquests moments però que ningú trobarà al mercat i també es van visitar camps de refugiats per tal de copsar les terribles condicions que s'hi donaven.

Es va triar una illa, Anglaterra, i no els Estats Units per millorar la sensació d'aïllament d'una societat que viu d'esquena a la resta de la humanitat, aferrada a salvaguardar, al preu que sigui, el darrer reducte de confort en un món totalment a la deriva.

Un dels motius pels quals Clive Owen va acceptar el paper, va ser perquè podia interpretar un protagonista anglès i no americà dins una producció *made in Usa*.

El càsting pel paper de Marichka, la nova Eva, mare dels humans, va ésser també prou complicat: s'exigia la condició necessària que s'havia de quedar-se

embarassada abans d'iniciar el rodatge.

Road movie o mite de la Terra Promesa.

La primera pregunta que es fa l'espectador davant d'*Hijos de los hombres* és si en Teo (Clive Owen), és un Moisès sotmès a la dura travessa del desert, amb l'objectiu d'arribar, finalment, a la Terra Promesa o, només, estem davant d'una *road movie* futurista?.

Possiblement la pel·lícula es pugui llegir en doble clau perquè és una relectura hiperactual del mite de Moisès, tants cops explicat en el *western* clàssic amb la història dels colons a la recerca de la terra promesa.

En aquesta ocasió Cuarón ens mostra un Moisès-Teo que comença vivint tancat en el seu propi món, al marge del poble que viu immers en l'alienació, el patiment i l'esclavatge fins que, un dia, la dona que va estimar i amb qui va tenir un fill en el passat, torna per desvetllar-li una veritat que s'ha volgut negar; que encara hi ha esperança en el destí de la humanitat i, a més, diposita en ell la responsabilitat de fer realitat aquesta esperança. Llavors comença un camí de patiments i presa de consciència que transforma l'heroi fins el punt de negar-se l'entrada a la terra promesa a canvi de la salvació del poble. I, com Moisès, en Teo no acaba participant de la Terra Promesa amb el poble escollit. Es fa necessari el sacrifici de l'heroi per tal que s'acomplexi el destí.

Alfonso Cuarón diu que ell no és un home d'idees o un filòsof com el seu amic Alejandro González Iñárritu, perquè sempre necessita partir d'una idea prèvia o d'un text d'un altre i no construeix les seves obres des de zero. Crec

que, en aquest cas, aquest fet no té importància perquè l'adaptació de la novel·la de P. D. James acaba essent una molt bona excusa per posar al dia el mite de la recerca de l'esperança en clau de *road movie* futurista. El resultat és una passejada pel cantó més fosc de la humanitat encarnat en la guerra i la xenofòbia més radical.

Alguns crítics han titllat la pel·lícula de tova, argumentant que el missatge es posava al servei del disseny de producció en lloc de ser a l'inrevés i, a la fi, tot acabava en una posada en escena impecable però que no anava més enllà a nivell ideològic ni cinematogràfic. Modestament, diré que discrepo i que, a més, Cuarón ha estat capaç de conciliar dos factors que sovint, en el cinema més comercial, resulten antagònics: el fons i la forma, mantenint sota la factura d'un producte genuïnament hollywoodià la càrrega de profunditat d'un cinema, diguem-ne, independent i això, siguem sincers, no és una tasca gens fàcil.

Fitxa tècnica

Tècnics

Director: Alfonso Cuarón
Productor: Marc Abraham, Eric Newman, Hilary Short
Guió: Alfonso Cuarón i Timothy Sexton segons novel·la de P. D. James
Muntatge: Alex Rodríguez
Fotografia: Emmanuel Lubezki
Vestuari: Sara Medina-Pape
Música: Carter John Tavener
Disseny de producció: Geoffrey Kirkland i Jim Clay
Nationalitat: Gran Bretanya-Estats Units
Durada: 114 minuts

Actors

Clive Owen: Theodore Faron
Julian Moore: Julian Taylor
Oana Pellea: Marichka
Michael Caine: Jaspe
Chiwetel Ejiofor: Luke
Charlie Hunnam: Patric
Claire-Hope Ashitey: Kee
Pam Ferris: Miriam
Danny Huston: Nigel
Peter Mullan: Syd

Filmografia

2006
Hijos de los hombres.
2004
Harry Potter y el prisionero de Azkaban
2001
Y tu mamá también
1998
Grandes esperanzas.
1995
A Little princess.
1983
Cuarteto para el fin del tiempo.